

14256

B.2991

Bind 3 kop.

1903 a.

Tuule tiivul

Pühavõtte pühadeks.

S i u:

„Kellele?“ Laul.
 „Kewadel,“ kirjeldus.
 „Linnalase igatsus“.
 Laul.
 „Nii;...“ kirjeldus.
 „Tme lugu“ Laul.
 „Pimedas aias.“ Jutt.

„Lapsuke kättis“. Laul.
 „Kas nii õpetame omi
 lapsi?...“
 Teadused.
 Näpunäited.
 Vanad sõnad ja Nal-
 jad.

30 kop. eest saab iga üks minu käest ilma postirahata. **12** annet aastas, ime maitsev wat lugemise materjali ja **50** kop. eest saad igale tellijale ilmutvad nr. postiga toju

Ilmunud on: **Tuule tiivul**, **Mõtte viivul**, **Narwa naljad** ja **Külmakuu öied** ja **Tuule tiivul II**. Wimašeid tahte on veel mõned eksempl., olemas — kuna esimesed jälestumalt otjas on — sellepärast palume auustatud lugejaid tellimistega kui ka ühikute ostmisega ruttata, kes ei soovi neist nr. ilma, jääda, kus lena jutt „Pimedas aias“ peale hakkas! Need on „Narwa naljad“ ja „Külmakuu öied!“

Peale pühapäev ilmub Aprilli kuu väljanne „**Kewade kannid**“ järgmise sifuga: „Allestõusmise pühäl,“ laul. „Allestõusnud!...“ kirjeldus; „Kas jaid?...“ lihtne lookene mulitjalt; „Dööle!“... Laul; „Lakjuwail laenetel“ „Jutukene Jõejuuft;“ „Dleks jee meesja mimilla?“... „Nahwa laul; „Mis ja tahad kewade?...“ Laul; „Pimedas aias“, Jutt (3 järg); „Kirjad II“ — Teadused, — Näpunäited. — Wahepalad, — Mõtte salmid — ja Naljad.

Siis on aga minu raamatukauplusest kõik Gesti-
 keeles ilmunud raamatud, kohe peale ilmumist saada.

Kõik ajalehed saawad siit otsekohe tellitud, kuulutusjed lehtedesje jaadetud, ühikud numbrid müüdüd jne. „Dlewifu“ Narwa abitallitus on ainult minu juures.

Auustusega **G. M. Franzdorf.**

Adress: Нарва, Т. М. Францдорфу.

Ges olewais Lihawõtte pühadeks olen saanud ja soowitan
 suures wäljavalikus, Wene ja Wäljamaa **weiniid, ualiwlad,**
konjakid, schampanjerid, selterjid ja limonadi.

Magust punast wiina wedru wiisi	4 rub. 50 kop.
Samajugust punast wiina $\frac{1}{4}$ wedru	1 " 25 "
" " " toobi wiisi	— " 45 "
Madeira Portweini wedru wiisi	5 " 50 "
" " $\frac{1}{4}$ wedru	1 " 50 "
" " toobi wiisi	80 ja 50 f.

Madeira ja Portweini pudeli wiisi: **60 kop. — 80 f. — 1 rub.**
125 f. — 150 f. — 2 rub. — 3 rub. — 4 rubl. pudel.

Slut 7 kop. pudel ja kallim, igast wabrikust nagu: **Sack, Koken-**
hofi, Kalinkini, Bawaria, Waldschloscheni j. n. e. Kasti wiisi oda-
 wam ja saadetasse kodu kätte.

Neäranis soowitan oma anustatud ostjatele wäga maitsewat ja kosutawat
Kalifornija weini 1 rubla pudel ja kallimaid.

Ampaklikult **P. L. Berg,**

Ülem Kalifornia wiinade wäljaandja.

Narwas, Suures nül., nr. 49, Telefoni nr. 26.

Teodot Tshugunow'i
kaubamaja

soowitab wäga parajate hinda-
 dega, **weiksematele kaup-**
meelele ja poodide pida-
jatele suures wälja walikus
igat seltsi kauba kraami—
 puhta raha, usalduse, kui ka wõla
 peale.

Hinnakirjad antakse ja jaadetakse
 igale ühele soowi peale koju kätte.

Kõige auustusega

F. Tshugunow.

Ch. Tomberg'i
Suur mööblite kauplus
ja töötuba.

Annan sellega oma auus-
 tatud ostjatele teada, et
 mina oma kõihsugu pehmete
 mööblite, Wiini toolide, puh-
 wetite, kappide, kummutite,
 laudade, peealite, woodite,
 matratside, reiiipannade, lap-
 sewankrite, korwide ja firmide
 magasini uude korterisse Petrowski platši
 äärde, kaupmeeste Tshugunowi ja Dultsewi
 kõrwale maja nr. 11 wiinud olen.

Wõtan tellimisi uute asjade pääle, ja ka
 wanni teen korralikult ja ruttu ümber.

Soowitan hääd hobuse jalwi mis ära
 õerutud kohtasi ütlemata ruttu parandab.

Ampaklikult **Ch. Tomberg.**

Kewadel.

Mis magas lume waipa all,
Nüüd tõuseb, tärtab üles.

Kallis jõber, kui ja kewadel
külasse juhtud, kui ja sinna piirile
astud, sinna aasale ja heinamaale
sammud, kust meile me igapäe-
wane leib tuleb, kust me oma kõ-
hule waigistust ja suule nälja-
kustutust saame ja kui ja seal
wähegi kahel lahtisel silmal ümber
waatad—mis näed ja siis?

Elu. Ürkawat, tärkawat—kewa-
dist elu!...

Waatad ja maha, jelle musta
mulla peale, millelt praegu kindel
lumekaan ära on sulanud; ehk
jälle puu ja pöõja peale — igalt
poolt paistab sulle äraw, tärkaw
elu wastu! Mustast mullast pueb
kui nõiduwal käel, kui nägemata
wael — noor rohu ja kaswu idu-
fene wälja. Kes teda kutsub?
Loodus. Kallis kewadine soojus!
Puust ja pöõjast, mis pooleni kül-
ma lumega kaetud oli, poewad
pijufesed „hiirekõrwad“ wälja, tär-
kawad pungakesed. Kes neid sunnib
elule, ärkwele? Jällegi loodus,
jällegi isalik õhu-soojus!...

Waatad ja alla—„oru pöõja“—
mis näed ja sealt wastu paist-
wat?... Elu! Jällegi kiiret, tegewat
elu!... Lumi mis määratu suurte-
angedega metsa ja maad, teeji ja

radasi kattis; mis mitmes mada-
lomas kohas ka jäätufeks oli muu-
tunud—see lumi on sulamas, on
wee woodena mäält alla, oma ema-
kese mere poole woolamas ja —
kust tema kaub — sinna asub jälle
uus elu, uus tegewus ja töötus,
imeliisel kiirusel — ammeti, tööle,
teule!...

Ja kui ja wa kallis seda nüüd
kõike näed, kui üks pilt teise järele
sinu filme eest mööda oowab —
mis tunned ja siis?...

Ma usun, et ka sinugi süda-
messe tung elada, töötada ja edasi
püüda — elule ärkab. Ürwan, et
ka sinagi jelle ärkawa ja tärkawa
loodusega üheskoos nagu unest är-
gata püüad, nagu magamast ülesse
wirguda soowid—kui see wa wana-
liha ja kalestanud keha, jeda weel
suudab lubada... Minan kuidas
sinagi, kui ja ju wana hallikene
oleksid olema — palju rõõmsamaks
rahulifemaks ja lustilifemaks saad
ja ütled: „Oh, kewade, kuis saadad
ja, mul südant pöues pöõsuma?“...

Jah, kewade wõib, jeda saata!
Kewade suudab jeda anda! Minult
—kewade! Mõtke siis ja noor, et
ka sinule „üks ainus elu kewade“
on? Mõtke et kui see ainus nooruse
kewade kasutalt sinust mööda lä-
heb — mis saab siis sulle ju elu
juwi — sügise tooma? Kas õisi,
marju — ehk offkaid ja ohakaid?!...

Pea oh, kallis noor hing, oma elu
 kewadist aega kalliks! Öppi hoolega,
 ära jookse muidu ringi — ära tee
 neid tegusid, mis finust wanemad
 ees teewad; — ära püüa näidata:
 „Kas mina ju mees ei olegi?...
 Kas pean siis kodu istuma ja raa-
 matute taga aegutama, kui kõik
 elust röömu tunnevad?... Ei — ka
 mina pean nii elama, kui teised
 juuremad, wanemad — sest ega ka
 mina muidu wanaks ei saa, kui
 nende juures ei öppi!“ ... Aga mis
 arwad siis: „Aeg tuli maa ja
 mere poolt; Silm mõnda seletas;
 Ei pool nii armas polnud see —
 kui küla tänawas!“ ...

Ära ela mitte nii, et kui wae-
 walt kakskümend aastat wana oled,
 juba sinu huulilt kahjatsuse sõnu:
 „Mul on oma noorusest — kahju!“
 kuulda on. Ära anna end mitte
 igahеле mängupalliks, ära kauta
 kuskilgi, oma iseteadwust ja oma
 noort — kewade ilu tunnet!...

Selle wastu aga ärka elule —
 tõuse üles tööle ja teule — nii
 kui ja kenat kewadet ülesse näed
 tõuswat tööle ärkawat ja teule
 tõtawat!... Töös, tegewuses, seisku
 ju käed, mõtted ja meeled — siis
 ei walgu ja mitte wildakule tee-
 dele, ei libisewatele teeradadele!...

Sinnalase igatsus.

Mull täna silm pilgukest heitis
 Ka looduse ilusse,
 Seal waimustus südant mull täitis
 Hing ülenes õnele.

Ma nägin seal õitsewat aasa
 Ja lehkawaid lillepuid —
 Lind lendas seal linnule kaasa
 Ja terwitas lauldes sind.

Kõik oli nii waga ja ilus
 Kui tunnike taewa sees —
 Nüüd wiibln siis seinade wilus
 All tolmaw uulits mu ees!

Üht tükikest sinawat taewast
 Näen akende ruutudest —
 Ma lendaks siit wangist ja waewast
 Kes wabastab linnukest!...

Elise Aun'i «Kõrwitsa öied».

Nii...

Siljuti olin ma ühes poes. Üks lü-
 fati lahti ja siisse astus 13—15 aasta
 wanadune poisikene. Ta oli hoopis loha-
 kalt, ehk küll mitte just räbalalt, riides.
 Ta jäi ukse juurde seisma ja pilus
 ümberringi. „Kui kaupmees teda tähele-
 pani, küsis ta:

„No noormees, mis kuulub?“

„Tulin kerjama;“ wastas jultunud
 poisikene.

„Tulid kerjama? Kas ja siis enne-
 mine, seiemaale, weel mitte ei ker-
 jamud?“ ...

„Ei“.

„No ära siis ka müüdku jeda tee!
 Mine ja hakka tööle! Kui ja ütled et
 tööd ei ole — jäh wõtta linnud kätte ja
 pühi siit minu poeefine puhtaks!“ ...

Ma arwasin, et pois jeda küll tegema
 ei hakka, aga siiski wõttis ta mu imes-
 tujeks luua ja läks õue.

Küsiwalt waatafin ma poemehe filmi.
See sõnas:

„Ei nendega muidu läbi saa! Ma olen nendega juba harjunud. Kui on Keisnädala ehk Laupäew, siis hoia alt! Siis sajab neid kui wärsket lund uksest ja aknast sisse! Ja siis ei tohi neid ka puutuda — see on seaduslik kerjamise aeg ja päew. Siis peab andma — sest waeleid on ikka meie seas“ — aga ka teistel päewadel ei häbene nad mitte sisse tungida, nagu näituseks tänagi — täna on meil Neede ja sandid käiwad ikka!... Kui just mõni wana, armetu, wigane tuleb, siis peab ikka andma ja aitama — aga nagu seegi noormees, ta ei hooligi enam iseenejast, ta ei lähegi ka enam tööd otsima, kuulama — kergem on ju ühest poest sisse, teisest wälja käia ja — kerjata!... Niisugustele olen ma ikka luua, labida kätte annud ja oma poe esist pühkima pannud — mitmed on seda tööd ilusti ära teinud, mitmed aga ka kõige luua ja labidaga oma teed läinud — mine ja kõiki tähelepane, näe, — aga siiski muidu ma jäärastele tugewatele poisijõrakatele mitte ei anna! Luud kätte, pühi poeefine puhtaks — saad kopika ehk fringel, saia jne., ei tee, — pole waja — käi minema!“...

„See on karmis kena ja huwitaw eesmärk. Etteks saab inimeseloom, kes just muidu teiste armust elada tahab, sellele arwamisele ligemale toodud, et ilma tööta ei saa süüa. Teiseks hakkab temas ehk weel tööst lugupidamise tundmus elunema — ja kolmandaks hakkab arwama, et keski kedagit ei pea Sumala muidu toitma. Et on ka iseenesel waja tööd teha ja käsi jalgu liigutada... See on hea mõte, tulus ettewõtte, mis teil päha on tulnud — kui weel palju

teisa jääraseid leiduks — siis kauks warji jäärased noored sandid meie uste läwede!“...

Jme lugu.

Tema seisis laua ääres
Ömbles usinalt,
Teisel pool, ma juttu westes
Waatsin wagusalt.

Kümme kord ma waatsin kella:
Aeg ju minna sealt;
Kümme kord ma tahtsin tõusta
Üles tooli pealt.

Oli tooli põhi pigist?
Oli nõitud ta?...
Mitte tõusta ma ei saanud
Ega minna ka! —

G. E. Luiga «Uued laulud».

Pimedas aias *).

C. M. Franzdorf.

III.

Neiu jäi ka rahulifemaks ja hakkas pooleli jäänud jutustust edasi korutama.

„See Siiri oli üks imelik mees. Ta ei wiitsinud muud tehagi, kui alati lobiseda. Ja kus ta ka minuga kokku ei puutunud, ei olnud tall muud siis, kui „freulen Alaahra“, kuidas käsi käib, olete hästi maganud, olite eila ka „spatseerimas“ mere ääres ja „amuseerifete“ ka seal kellegiga — oh kui mull oli üksi lodus igaw“ jne. Ühe sõnaga, ta keel

*) Waata „Rarwa naljab“ ja „Külmauu öied“.

käis kui tatraveski, ilma wahet pidamata, edasi ja tagasi. Ja ikkagi ei olnud selle jahwatuise järelbus muud ühtigi, — kui tema tüütaw armastus.“

Neiupe peatas. Tõmmas sügawalt hinge ja kõneles siis edasi.

„Et mina jägedaste, nagu ju rääkisin, Narwas käisin, siis luras ta, mill ma seie sõitsin, sõitis ise ka kaasas, teadis kus ja mis asjas ma siin käisin. Ja nüüd jõuan ma siis oma tänasele juhtumisele lähemale. Üle eila sain ma oma sõbranna käest kirja, kes siin R. moodu magasiniis wälja kauplejannaks on, et ma jalamaid, kui wõimalik, täna õhtu wiimase „parahotiga“ seie sõidaks. Temal olla mulle palju uudiseid jutustada — saada mind oma õega, kes maalt linna sõitnud wastu wõtma, kas „parahoti priistanis“, ehk jälle pimedas aias, meie tutawa pingi juures. Ja ilma kõige wäheha kahtluseta sõitsin ma seie. Olgu küll et mulle see wõdrastaw näitas olema, et tema mind pimedas aias — lubas oodata. Ma sõitsin. Priistanis ei leidnud ma teda mitte. Urwasin et ehk pimedas aias on. Ja ilma mingisuguse paha aimamiseta sammusin ma seie. Tu priistanis nagu oleks ma Türi igaweste hirwitawat nägu silmanud. Aga mul ei olnud seal kauemaks wiibimiseks aega. Ma rutasin pimedasse aeda. Siin oli juba paks udu wälja lantanud. Ja kui ma oma tutawa pingi juurde jõudsin — oli see tühi — aga eemalt astusiwad kaks meesterahwa wigurit wälja ja üks, muud keegi kui Türi, astus otsekohi minu juurde, kerigitas oma kübarat ja lausus: „„Dh kui ime, oh kui hea, et teid ka ommeti Narwas näha saab?!““... Ja tema kõne jooksis iffa ja iffa edasi. Kui ma temale seletasin, et mind sõb-

ramma seie on kutsunud, kahetsetes ta et sõbrannat mitte siin ei ole, liskas aga juurde et ta ehk seie siiski saada tulema. Ja nii pakkus ta end minu saatjaks. Kui ma aga temale selgeks tegin, et ma siin pean ootama, kus sõbranna mind palunud, siis istus ta ilma pitkema jututa minu juurde ja korrutas omi tuntuud armulugusi pealegi edasi...“

„Siis oli teil ju lõbus kawaler küllalt, mis siis weel kisa tegite ja eemale jooksite?“... küsisin mina neiu jutustuse jekka.

„Seep' see lugu oligi, et ta liiga lõbus ja ka häbemata oli. Juba Tõefuus elades ei jallunud ma teda ja täna õhtu kiirgasiwad tema filmad nii põlewalt, kui ühel were jamulisel hundil. Wastutahtmist kuigi mulle tema lobisimine oli, siiski ei wõinud ma jenna midagit parata. Aga kui tema juba oma armastust tegude läbi püüdis hakata awaldama — ja siis, kui üksteine meesterahwas eemalt ka meie poole näis roomawat — siis ei juutnud ma seal enam paigal istuda — ma hüpasin püsti ja tahtsin ära jooksta, aga tema pidas mind kinni ja palus, mitte kiskendada. Ma jäin sügu rahulisemaks ja istusin uuesti pingi peale maha, aga nüüd käis üks tõuge ja Türi lendas üle pingi, jalad ülespidi, kiskerpalli alla ja mina pistsin otsekohi kui nool seie poole. Ma kuulsin kuidas Türi weel kiskendas: „„Mihkel, Mihkel — hoiatada teda kinni!““... Sirm sünnitas mulle tiivad ja ma lendasin edasi. Ja kui ma teid nägin, tärkas mulle kohe mõttesse, et teie mind nende tagaajajate käest ära peasta wõite, sest nemad oleks ikkagi minu kätte jaanud ja kes teab mis tükkid minuga läbi teinud. Suur tänu, palju tänu teile, mu elu, auu ja

terwise peastja!"... lõpetas neiu ülesje
tõustes ja mulle fätt pakudes.

(Järg neljandas andes).

Lapsuke kätkis.

Küll kätte ja jalgega sipled sa
Ja suukest sead midagi üttelema —
Oh, sindki täidab ju igatsus,
Kuid kuhu sa püüad? Kus parem on? Kus?

Pea kaswawad kangeks sull jalad ja käed,
Sa ilmasse lähed, seal mõndagi näed —
Nii kaugele ometi iial sa ei saa
Kui igatsus kutsub — kus on küll see maa?

Pea rääkima hakkab su pisuke keel,
Kuid nutta sa siiski; jah siiski saad weel;
Ja ilmutab südame soowisid suu —
Neist wähe läheb täide, kõik tühja jääb muu.

Sa edasi püüad ja edasi lääd,
Sull raugewad jalad ja wäsiwad käed,
Kui tardumas weri ju soonte sees
Ja edasi püüad — mis on seal siis ees?

Wast wiimaks saad aru, et kätkike
On ainus sõbralik paigake,
Sa muld — kui kätkisse uuesti — lääd,
Siis rahul on süda ja jalad ja käed!...

G. E. Luiga, «Uued laulud».

Kas nii õpetame omi lapsi?...

(Pilbitene linnast).

W. S. — a.

Peenikest wihma uderdab maha.

Ilm on umbne, pilwes.

Igal pool, kuhu ja waatad, ei ole
muud näha, kui muda, wett — ja wihma.

Salwa ilma pärast on linnas liikumist wähe. Keski ei taha Sumala muidu wälja minna, et end märjaks lasta teha — iga üks hojab tuppä — kuhu külm, märg wihm, ligi ei pease.

... Weikeje hoowikeje peal kobistab
weikene poisikene piim uniku kallal. Tall
on tööd, ei taha puid hästi kätte saada.

Emal trepi peal seisab kammis tugew
naesterahwas ja ootab weikest meest
tagasi tulewat — waatab aga hirmuwal
pilgul igale poole, kui kardats kedagit
kallale tulewat, ehk et keski teda näeb...

"No mis ja nii kaua seal ommeti
jäandad?!... Kas ja üksford ommeti tuppä
ei saa?!"...

"Ma ei saa ju puid kätte!... Nad on
nii kõwasti finni!"...

"Ah kurat wõtku jind küll ehk" ... pa-
handab naesterahwas ja astub poisikeje
poole.

...Siis awab aga teine üks ja teise
trepi peale astub teine naesterahwas.
Esimene jääb kofje seisma. Teine näeb
poisikest punde kallal ja lausub:

"Mis ja fiin teed?... Kuhu ja meie
puid wiid?"...

"Kas ja saad tuppä!... Mis ja fiin
wihma käes külmetad!" ... sõnab esimene
naene, poisijõmsiku laffast finni hakates
ja teda punde juurest eemale tõmmates.

"Ja, ja ise kaskisid!... lausub poi-
sikene ja läheb filmi pühtides ja tume-
dalt ümisedes maha poole.

Kahe naesterahwa wahel algas aga
nüüd äge sõnade sõda.

... "Kas nii õpetame omi lapsi?"...
peame weel fõrd küsima. Ka peame
meie neid teise oma wõtma fundima,
peame neid maast madalat jellele wilda-
kale, kuristikku poole kalduwale, libedale
teele jah — wargile õpetama?!... Hoidku
feda Sumal!

Teadused.

Imelik proov jõhw- ehk niit-ussiga.

Paragawis, Indias, on rahwa seas usk, et hobuse jaba-laffa- ja tuffakarwad, kui nemad wette juhtuwad, elawateks peenikesteks usfikesteks muutwad. Paragawilased kutsuwad neid jõhwid, mis jõffe, järwe ehk merde on kuffunud, oma keeli „twisi-mbusi“. Arwata ja ustakse et sellest „twisi-mbusi“ filmu ja angerja taulised kalad sigineda, mille tõttu siis nemad ka neid kalu mitte ei jõö. Bueni-Mirisi loodusteadusline ajakiri „Luz-Astral“ räägib sellest imelikust jõhwusist kena loo. Tema kirjutab, et keegi haritlane, prohwešsor-loodus-teadlane Balsan, olla seda rahwa arwamist ja usku järele uurinud. Teadlane kirjutab: „mõned hobusejaba jõhwid said ühes puhta jõweega, juurde klaas purgisse pandud. Peale kahe kuuse purgis olekuga paisuwad jõhwid hoopis jämendamaks; ja kui purki uut wärsket jõwett juurde sai lisatud, siis andsiwad nad iseenesest liigutusi, wõnkumisi ja loogeldusi tunda!... Mga mõne tunnise wõngeldamise järele olla nad hoopis waihi ja waguši jäänud. Ja kui neid lähimalt silmitseti, andsiwad nad endist mädanemise ja lõdunemise märkisi tunda. Kõik elu awaldus oli kadunud. Kas siin uue wee juurde lisamine kahjulik oli? wõi ei kannatanud nad õhku? (Sest kui uut wett purki pandi, alla jõhwid purgist wälja tõstetud saanud). Kas wõisiwad nad üleüldse elunedada?... Selle peale saab sellesama prohwešsori järgmised uurimise wastust andma. Müüd on aga arwata et nad lähikest aega enesest elumärkisiid jell teel tunda andsiwad, et wõnkusiwad. Ehk

aga wõnkusiwad nad uue wee juurde lisamise tõttu?... Igati pidi saab aga tulewik ses küsimistes selgust tooma.

Ka meie Gestrakwa seas on, niisama kui wenelastegi keskes, arwamine olemas, et wees jõhw usfisiid olla. Gesti kui Wenerakwad usuwad, et jõhwus jõest inimese ihusse wõib pugeda ja seal walu kui ka surma sudab jümitada! Mälestan küll kui mindki-jõewast eemale püüti sellega hoida, et ikka ööldi: „Ara nime jõffe, jões on „niitusid“ need puwad jala, käe, ehk kaela sisse ja—suredki!“... Ka olen ise näinud, peenid wõnkuwaid usfikesi — kas need aga just hobuse jaba jõhwidest oliwad — seda ma ei tea.

Uus teaduslike otstarbega reisu-seltskond põhja poolusele, jaada kewa-del 1903 a., Amerikast, kellegi Kanada kapten Joosep Berne juhatusel, wälja sõitma. Kapten Berne teadusline reisu seltskond jaada nende kõige uuemate uurimise abinõudega teele minema. Tema laew jaada peaaegu samajuguse wälja nägemisega, sama juguse sisse seadega olema, kui endise kuulsa S. Nanseni „Fram“gi olema. Ta pikkus olla umbes 120 jalga, lajus 36, ja wee sees pidada ta kuni 18 jalga wõima käia. Laew jaada elektri wälk jõötud; auuru ja elektriabil edasi aetud; mis külmal maal wäga kohane ja kasuline olla. Peale selle olla laewal elektri walgustus ja ruumide soendus. Suur elektriga ümber aetaw aparat puhastab ühtelugu wärsket wett; kõik laewa jõud on ikeksis telefoni traadiga ühenduses. Kõige suurem ja tähelepanemise wäärilistem on selles ettetõttes see, et nemad oma sõpradega, kes Alassti maha jäeda, ilmatraa-

dita telegrahwi läbi alalisesse ühendusesse jääda. Sgale poole kust reijufeltsfond läbi minna, jaada selle kohased toidu kraami tagawara aidad asendatud. Laewaga loodab kapten Berne kuni 150 millini põhja poolusest jõuda. Wiimast jõitu loodab tema selle jaoks valmistud ja kaaja wõetud ise jõitjaga — awtomobiliga — ära käija. Selle sõiduriista tähtsus on kaherordne, esiteks wõib temaga mööda jääda edasi jõita, rattaste peal; teiseks aga ka mööda wett — nagu paadigagi. Kuni tänaseni on ju 14 inimest sellest ettemõttest ojawõtta lubanud. Seadedu Ameriklastele põhja naba reijule!

Wahel-palad.

Ootamata wastus. Inglise kuninganna Wiktoria kauaaegne õpetaja Dulloih, armastas alati mõnda naljakat juhtumist jutustada, kui teda kuninganna lõunalauda kutsuti. Järgmine jutustus, kuidas Inglise alalehed räägivad, olla väga kummaliselt meeldinud. Kord olla tema — õpetaja Dulloih — oma sõnetoolist jutlust pidanud, kui üks wäike poisikene, kes oma ema juures oli, wälja häälega kirjendama ja nutma on hakanud. Oma tahtis püha koda maha jätta ja kirjawa poisikesega wälja minna. Kuid heajüdameline õpetaja ei joowinud mitte, et ema pojakese kirjawa pärast kirjust wälja läheks ja ta lausunud:

„Kallis naene — teie wõite teie jääda — ega te poeg mind jega!“ ...

„Wabandage kõrgeanusine — aga teie segate ja tülitate — minu poega! —

lausunud ema, last julle wõttes ja kirjust wälja minnes.

*

Miks mõni mees joob. Mitte wäga ammu oli ühe Moskwa rahukohtuniku juures naljakas asi harutusel.

„Wasjiljew!“ hüüab kohtunik süüalust, kelle üks asi juba läbi waadatud, uuesti ette, — „teid süüdistatakse purjus oleku pärast rahwalises kohtas. Kas tunnistate end süüdlaseks.“

„Olen patune, auustatud kohtu härra — aga ma olen jeda ainult elukibeduse pärast teinud“ ...

„Kolmes kohas juua ja ikka jellefama ainjama elukibeduse pärast?“ ...

„Nii küll, auus kohtunik! Ma olen aga igas paigas kõigest 8 kopikulise ära pistnud; kõigest 24 kopika eest!“ ...

„Aga mis elukibedus sulle on?“ ... küsib kohtunik.

„Aga järgmine: Ma olen 42 a. wana; ja mu naene toob ikka iga aasta mulle tütrekehe ilmale — nüüd on neid ju 5 tütti — aga kui wäga joowiksin ma omale pojakesest. Ja nüüd, kui tema jälle üht uut juurde lubas tuua, lootsin ja ootasin ma ikka, et nüüd ommeti poisikene jünnib“ ...

„Sa ei jooanud?“ ...

„Mitte tilka!“

„Aga üleüldse armastate wa karamast?“ ...

„Kuda teile nüüd jeda seletada“, — sõnab kohtualune häbenedes — „aga siis ei pannud ma wüel nädalal wiinapiiska oma keele peale! Ikka ootasin ja ootasin ma pojakese jündimist. Ja wiimaks tuli see oodatud tunnik, Sumala abiga oli wäikesse healtsemist kinnuda ja kui ma lähemale astusin, ööldi — et jällegi tüt-

refe juurde tulnud!... Mis ma enam siis ootasin!... Nuttu sõitsin ma Nikolast Moskwasse ja hakkasin — elukibedust ja saatuse raskust tundes — jooma!... Waadke misjugune piin, misjugune elukibedus amistatud kohtunik — ja sellepärast palun teid — jeda joomist — andeks anda?"...

Ja rahukohtunik kelle juures need kolm asja harutada olivad, pani Wasiljewi puhtajüdamelist süü selgeks tegemist ja kahjatust, tema imelikku „elukibeduse“ pärast tähele ja mõistis: 50 kopikat trahwi, ehk 1 päewaks porfi.

Haruldlane ajalooline anesulg sai nende päewade sees Wiini linnas Austrii riigis peal ära müüdnud. See oli see tähtsas anesulg kellega omal ajal kolm kõrget riigija Aleksander I, Frank I, ja Friedrich Wilhelm, 14 Septembril 1815 a. wastastikulist ühendust, kolme riigi Wene-Austria- ja Sakamaa wahel, alla olivad kirjutanud. Haruldlane sulg olla 320 rubla eest ära müüdnud.

Näpu-näited.

Peawalu wastu olla siis, kui walu ainult ühel pool piad on, wäga tulus abi nõu, kui musta kohwi sisse tükk sitroni — limoni — saab pandud ja hommiku enne söömist jeda joodud. Kolmel neljal hommikul juua, tunda haige enda kõhe parema olema.

Jalgode kramp on üks nermiline haigus. Suhtub inimene end liiaste wälja sirutama, ringutama, ehk kiireste jooksmata, lööb jällegi kramp jalgu. Üks lihtne abinõu selle wastu olla järgmine. Korjatagu kewadel, kui kaskedel weel üsna noored lehetupsukesed küljes on, neid tupsukesi. Tupsukesed pandagu tühja, puhta pudelite sisse, seni kui pooleni ja walatagu siis puhast prowangsi eli jenna peale seni kui pudel täis saab. Pudeld pandagu nüüd sooja kohta, ahju peale, ehk päewa kätte ja lofutagu teda mitu korda päewas seni kawa, kui segadist rohelist wärwi näitab. On ta roheline, siis soendatagu jalad ahju paistel, pliidi ees jne. soojaks ja määratagu sellega kord ehk kaks päewas aga ifka õhtu enne magama heitmist — see pidada amutama.

Tedretähed ei tee inimest mitte inetumaks ja sellepärast ärge hakaku keski neid mõne kange rohu, salmi jne. abil näu pealt ära kautama. Sellega wõib terme näule weel juuremat wiga teha. Üks lihtne abinõu on olemas, mis ka mõnele olla abi annud; see on järgmine: kewadel lastagu kasepuust mahla, sellega pestagu, käsa, nagu kaela ja rindu. Et aga mahl kaunis ruttu pahaks läheb — siis peab teda kase-kolme päewa tagast jälle uuendatama. Sa pitkamööda kaduda tedretähed noorte neinde nägudelt.

Akna ruutusid mis, kas wanaduse tõttu, ehk jälle mõnel muul wiisil pleklisteks on läinud, pidada wärskte nõgeste ja soolase weega wõimalik olema puhtaks pesma. Nõgested olgu need metsik nõgested, mis „kõrwetamad“, mitte walge õitega.

Kui soowitakse afnarimtusid pesema hakata, siis tehtagu leige soolane wesi walmis, torgatagu nõgeje nuustak sisse ja õerutagu tubliste wastu ruutusid. Mitme- kordse õerumise läbi minna ka need kõige muistemad ja plekilisemad ruutud puh- takse.

Wanad-sõnad.

— Kui laisk mees unes hobuseran- gisid näeb — siis ei omanda ta hooft omal eluajal mitte!

— Kes ije armastab, jeda armastab ka Jumal.

— Rebane näeb õõselgi kanadest und.

— Rikkal ei wõi rahulist und olla — ject et wargaid peab kartma!

— Si kana pea kufega ühtlase laul- ma — ega naene mehe kõrwal haukuma.

— Kes kibeduse karrikat, maitstud pole — see ei maitse ka magusat.

— Tõhi lootus on teise tasku peal lossi ülesse ehitama hakata.

— Harakas teab küll kus talwe mööda wõib jaata!

— Sõbralised wafikad jaawad ka ühe ema — lehma — kääst ülespidamist — toitu.

Ära hulu eilse päewa üle, ära looda homselt nägemata õnne ja ära maga täna — laiskuse patjade peal!

Kaljad.

Raene: „Kas jull mitte häbi ei ole alati juna?!... Misfugune ilus ilm — ja fina oled laffutäis kui figa?!...“

Mees: „Mis siin siis nii wäga häbe- neda kui ka fogemata — on ju palaw aeg...“

Raene: „Kas siis palawal ajal jooma peab?!...“

Mees: „Seep' jee on, et just peab! Palawal ajal peab inimene ject poolt end ka kuumaks kütma, et jees kui wäljas ühefugune kraad oleks...“

Raene: „No — noh?!...“

Mees: „No näh — jellest jee juttgi on! Kui julle jaab räägitud et palaw ilm — ja et palawust peab ject kui wäl- jast kraadima — siis ja ifka ütled „laffu täis — laffutäis!...“

Raene: „?!...“

Peiu: „Sonja — ja armastad mind?!...“

Reiu: „Mis ja weel küsid!...“

Peiu: „Do, kuidas ujun ma nüüd armastuse jões?!... Kuidas olen ma joo- nud armastuse wõimust?!...“

Reiu: „Urge nii aga minu isa kuuldes kõnelege — tema on karskuse jeltji liige!...“

Palawal ajal astub noormees järgi- wael joogimajasje.

Uksehoidja aga kifendab: „Teie ei jaa jisse?!...“

„Miks mitte?...“

„Särgiwael sisse ei lasta?!...“

„Siis pean ma tema jeljast ära wõtma?!...“

Narwas. S. Waap. Narwas.

Zuhkentalis, Suures liinis omas majas.

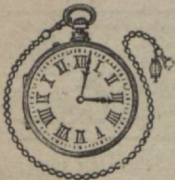
Kõige suurem õmbluse ja kudumise masinate kauplus ja ladu

soovitab kõige suuremas väljavalitus üleilma kõige kuulsamate wabrikute õmblus masinaid, nagu:

„Phönix“, „Tentonia“, „Dürkopp“, „Original-Victoria“, „Kaiser“, „Hannemann“ ja „Singer“

masinaid ja kudumise masinaid „Clorioja“, kes oma headuse ja uuea aja ehituse poolest ilma wõistlemata kõige paremad on. Et minu kauplus masinaid otseteel wabrikutest ja juurel hulgal ostab ja et mull peale masinate kaupluste weel mitu teist kasutoojat äri on, siis teeb see mulle wõimalikuks masinad 10—15% odavamalt müüa, kui keegi teine, kes omad masinad paari kaupa Poolamaa juutide käest ostab. Kõige nende ülem. nimetatud masinate peal wõib peale harilise õmbluse ka kõige ilusamat kunsttikkimise tööd teha.

Rirjalik wastutus 5 aastat — hinnafirjad — hinnata.

Olen suurel hulgal saanud: kuld ja hõbe uurisi, seinatellaafi, palju ilu ja ehteasju. Saawad ka siin uurid ja kellad parandatud — tööd tubli, hinnad parajad. Palun lahkesti waatama tulla.

M. Wscharow.

Narwas, Suures uulitsas, Kortsi majas.

Soowitan omaist suurest walmis riiete ladust meeste- ja naesterahwa kasutaid, rotondeid, palituid — karatful kraega, suweriideid, palituid, ülikondasid, westisi, pükfa j. n. e. Palun adressi meeles pidada, sest et minu kaubad otseteel Peterburist saawad tellitud ja siinsetest igatepidi paremad ja odavamad on. Ostan linnu ja metslooma nahkasi ja maksan head hinda.

Kõige juurema auupakumisega

Kalilulla Fetkulin.

Zuhkentalis, ragatka ligidal, Rosenbergi majas nr. 151.

Palwefirjad

saawad igasse kohtu kohta ja ametlikku paika hoo-
pis odawa — hinna eest firjutatud. Teadust saab:
C. M. Franzdorfi raamatukauplusest, Narwas,
Luue-Petrowiski, platsi ääres nr. 70.

Uus walmis riiete ja peene- kraami kauplus.

Narwa, Joaorus, Rosenbergi m. nr. 151.

Minu kauplusest on jaadawal kõikselti meeste- ja naesterahwaste walmis riided. Kõik riided on hästi passiwalt walmistatud. Moobid on kõige uuemad; iseäranis undiseid on naesterahwastele. Mull on suur väljavalik maniskaid ja shlipfusi; maniska nõõpa, niiti, nõelu, sidilinta, kindaid, korsettisi jne.

Kes minu kauplusesse aga jisse astub — see leiab tõesti meeldiwat kaupa — mis osta jünnib.

Tellimised riiete peale saawad igal ajal wastu wõetud, ka naesterahwaste, riiete peale.

Kõige auustufega

M. Schiffer.

J. Nikolai masinate magasin,

Narwas,
Suures uul., Otto majas

soowitab suures wälja wali-
tus: kudumise masinaid
kõik pruugitawad klassid —
jeltfid — alati saada.

õõmluse masinaid;

„Triumpf“,
Saksamaa Singerid ja
kõige uuema sistemiga

Centrallaawukeste masinad ilutööde tarwis.
Kunstnikkimine saab hinnata õpetatud.

Valgrattad suurel wälja walitul ainult
kuulsamatest Wene ja wäljamaa wabrikuteft.
Masina eli, nõelu kõigi sistemide tarwis
ja üksikud jaud on alati saada.

Valgratta gummid, sadulad, latornid,
kettid, tüürid jne., ja kõitsugu ratta ehitus
materjali on alati saada.

Sunn ladu põllutöö riistu, masinaid ja
nende üksikud jaud. Soorelahutajad: Alfa,
Wiktoria ja ABC, 40 rublast peale.

Hinnakirjad saawad tellimise peale postiga
tõbu saadetud.

Peale selle muretjen wabriku hindadega
tulepritsid, schlauchid ja kõik tarwilikud nõud
tulekaitse jeltfidele.

Adress: Нарва, Ф. Николай.

Igasuguste riiete ja majatar-
wituste kauplus, ehitusmaterjali,

puude ja pallide ladu

Nues Petrowskikis, omas majas.

Auupakkikult

S. K. Abramow.

Uurmaker

Bober'i

uuesti awatud uuri kauplus ja pa-
randamise töötuba.

Narwa linnas, Hermani uulitsas Wäseneni
majas, Dultjewi kõrwal, müüb ja parandab
kõigesugusid uurisi ja kellasiid kuld ja hõbe
asju — paraja hindadega. Et ma kõik
tööd ise teen, siis wõin nende headuse eest
wastutada. Walmis teenima **Bober.**

Gesolewaiks Lihawõtte pii-
hadeks olen jaanud ja joo-
witan, oma auustatud ostja-
tele, juures wäljawalikus:

lampid,

igas hinnas, jeltfis ja juu-
ruses; **Portselaan riis-
tad; Klaasnõud; Uuad ja
kahulid, Waasid, Wiina-
marjad** Almeria; **Conser-
wen** iga jeltfi kalad; **Sar-
dinkad; Wähid** ning **Mus-
tamere kalad. Tubakad ja sigarid**
igas hinnas ja jeltfis.

☛ Kraam on wärste, hinnad parajad. ☛

Auupakkikult

S. J. Tshugunow.

Soowitan suures wälja wali-
tus meeste- naesterahwa ja
laste saapaid, paremateft Pe-
terburi, Warshawi ja Kiia wab-
rikuteft. Kaup on hea, hinnad odawad.
Narwas, Suures uulitsas, Wenekiriku all
olewates poodides — nurga peal wastu
Peterburi wõderastkama.

Auustusega **F. A. Scharonow.**

Wõtan kõitsugu seinakellade ja uuride
parandamise töõfid wastu. Ka saawad wanad
mustad uurid wastupidawalt uueste üle
mustatud. Töö saab hästi, korralikult ja
ruttu tehtud. Ka wastutan ma oma töõde
headuse eest alati.

Kõige suurema auustusega

K. Draw, uurmaker.

Narwas, Uue Petrowski platši ääres, nr. 72.

Kolonial ja wiinakauplus

F. J. Toone

Narwas, Suures uul., nr. 5.

Soowitab juures wäljawalikus: Theed, kohwi, sukru, jahud, tangud, ja kõik muud würtis kaubad.

Wene- ja wäljamaa wiinad, likeerid, nalikad, palsami, konjaki, rommi, mitmetelsti õlled, mõdu, limonadi, ja fetterssi, kui ka kroonu wiinad.

Klaas- ja fiviriistad, kõõgi ja lauasaad.

Lampsiid ja nende üfikuid jägufid.

Iga seltsi tubakat, paberossid, hüljid ja sigarid kõigis hinnas ja headuses.

Kõikseltsi kompselikid, biskwitid, kakao, šokoladid.

Silmapeju seepi, lõhnawad õlid, mängukaartid j. n. e.

Adres: Toone, Narwa. Telefon nr. 15.

Lutuseppa ja wiiliraju- mise töötuba.

Narwa linnas, Suures ulitsas aptekri
Zimermanni m. nr. 80, hoowi peal.

Annan amupakkikult teada, et mina igasugusi randaedasi, wärawaid, hauaristisi, häid tugewaid lukkusiid ja muid lutuseppa tööfid teen. Peale selle saawad aga igatselsti wanad wiilid ja rasplid uuesti üle rajatud.

Töö on korralik, ruttlik — hinnad odawad.

Ostan ka loomade sõrgasi ja sarwi, purustatult ja laastudena ning maksan parast hinda.

Amupakkikult J. Gaam.

Parisi moodi

kübarad, mütsid, täiskaswanud kui ka lastele; igas seltsis, suuruses ja hinnas, müün kuulmata odawa hindadega. Ka saawad pruugis olewad uuesti ülestehitud ja kõige uuema moe järele ära ehitatud.

Amupakkikult

proua Britain.

Narwas, Suures uul. „Harmonie“ m.

Ees olewaks Lihawõtte pühadeks olen saanud ja soowitan: igat seltsi

worsti kraami

Tappa ja Poolamaa wabrikute, juutsetud šinki ja liha. Munad, wõid ja juustu kõitsetli. Kõik mitmest wabrikust. Et ma iga päew kraami saan, siis on ta alati wärske ja hea.

Hinnad wõimalikult odawad!

Palun lahkesti waatama kulla

kõige amustusega M. Muff.

Narwas, Suures uul. Semenowi majas, Bergi wiinak. wastas.

2 sukakudumise uut masinat on ära reisi-
simise parast ime odawalt kobe müüa.
Esimene 9 klaas 45 centim. teine 7 klaas
30 centim. laiad. Eimesega on kõigest
3 kuud tööd tehtud. Mõlemad on kõige
paremast jordist „Cloriosa“. Zoawrus, Mal-
miwabriku juures m. nr. 71 — kor. 9.

Töömehed —

pidage raha kalliks!

Ja ärge mitte mujal omale aluspeju-
iseäraniis aga juwepluusaad — teha laske
ja turult ostke, kui ainult Nest-Petrows-
kisti — kelle käest?... Seda ütleb Teile igal
ajal lahke T. M. Franzdorf — omas raa-
matukaupluses, Inglismanni majas nr. 70.

Töö on tubli, riie on hea, hinnad on
odawad — tulge ja waadke!

Keiserliku Weneaiatöö Seltsilikme

Hermann Bebingi

Esimene ja ainus metall, palmi ja samal-frantside töökoda, elawate rooside kaswataja ja kaup-
leja üle Narwa linna ja

lähikonna, Narwas Zwanipoolel, furnuaia uulitsas, omas majas nr. 85.

Elawate rooside ja metall frantside kauplus ehk wäljamüügi koht: Narwa linnas, Suures uulitsas, Wene kiriku poodides nr. 3.

Walmis ristid ja ristialustiwid on minu juurest alati saada.

Kõige auustusega

Herman Bebing.

Aprilli-Lihawõtte- Veerilaste õnnis-
tamise- sünni, fihluse, laulatuse

kaardid

olen jaanud ja soowitan hoopis
o d a w a

hindadega T. M. Franzdorf,
omas raamatuk. Uues-Petrowskis.

Sain ja soowitan

Uued lauluraamatud

maitserikkal poogil ja

Keiser ja leitenant

suurel hulgal. Jälle müüjatele

fõrged protseendis.

Kõige auustusega

T. M. Franzdorf'i

raamatukauplus Narwas.

Johann Ellenbergi

Walmis-riiete kauplus

Narwa linnas, Suures uulitsas
pagar Jungi m. nr. 4.

Soowitab omaft juurest walmis riiete ladust wäga kohaste hindadega talwkatjukaid ja katukatraesid. Tellimised jaowad meeste kui ka naesterahwa riiete peale alati wastu wõetud ja töö puhtasti ning maitserikkalt odawa hindadega walmis tehtud.

Soowi peale jaab ka järelema-
juga müüdnud ja uued riided õmeldud.

Kõige suurema auustusega

J. Ellenberg.

Soowitan omaft kõige juuremast ja täielikumast

muusika riistade ladust

igajugu mänguriistu. Wõttan igajeltsi muusikariistu parandada. Seadan klawerisi, orelisi ja muid keel- pilli „tinnim“ ehk healele. Hinnad on kuulmata odawad—
töö auus ja hea.

Kõige auustusega

F. A. Smirnow.

Prillid ja näpits-prillid

kõik №№, 90 kop. tükk paremate Prantsuse optik-klaasidega, peentes nikseeritud raamid. Mitmeaastases tegewuses niisuguse kaubaga, olen niikaugele jõudnud, et ise prilliklaasiji №№ järele wäljawaalitsema mõistan, mis igaihele nende filmade mööda on. Sellepärast igaiks, kes minu juures prillid ostnud on, wõib neid mittu aastat järgimööda ilma ümberwahetamata kanda.

Amerika kauplus

Suures uul., Linna majas.

Seal kus iga asi 40 ja 90 kop. maksab.